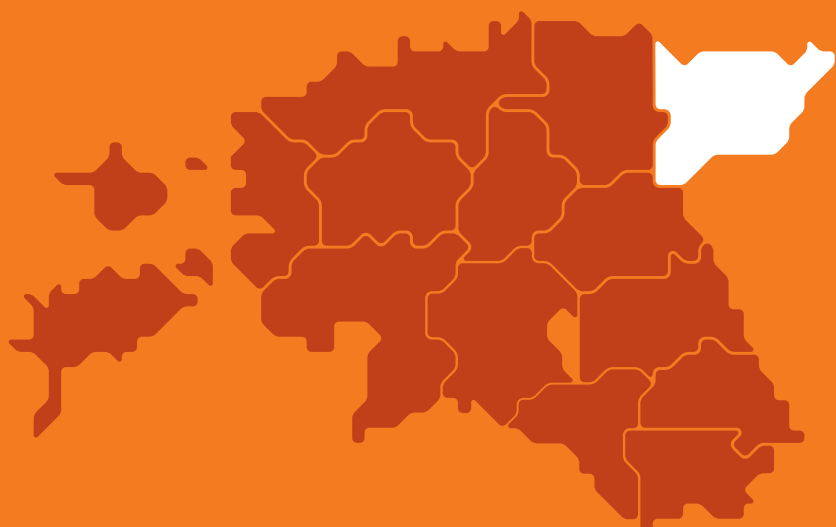


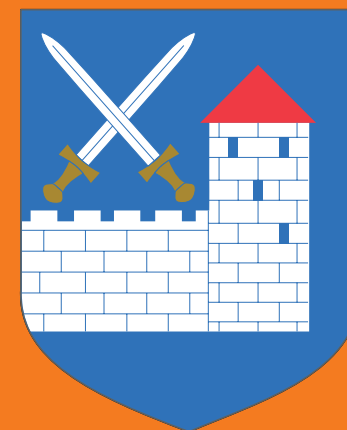


Tervise
Arengu
Instituut

Ida-Virumaa



**Ravitud või surmaga lõppenud
vigastusjuhtude ülevaade**



Ülevaade võtab kokku vigastuste andmed, mis on ühtsetel alustel arvatud ja Eesti keskmisega võrreldavad.

Ülevaate eesmärk on pakkuda alusandmeid kohaliku tasandi tegevuste planeerimiseks ning elanike tervise ja heaolu parandamiseks.

Ülevaates välja toodud andmete kohta leiab täiendavat infot aadressil: www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused

Väljaandja: Tervise Arengu Instituut

Kujundaja: Disainikorp OÜ

Väljaande kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele:

Ravitud või surmaga lõppenud vigastusjuhtude ülevaade – Ida-Virumaa.

Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2023.

Materjal on valminud Norra toetusest 2014-2021 rahastatud projektist „Rahvatervise valdkonna võimekuse ja kompetentside suurendamine kohalikes omavalitsustes“

RAVIKULUD 2021. AASTAL

241 440€

20–29a

290 166€

7–19a

43 913€

3–6a

17 882€

0–2a

1 121 958€

75+ a

16 039
vigastusjuhtu

ravikulu
4,7 miljonit€

2 073 481€

30–64a

932 645€

65–74a



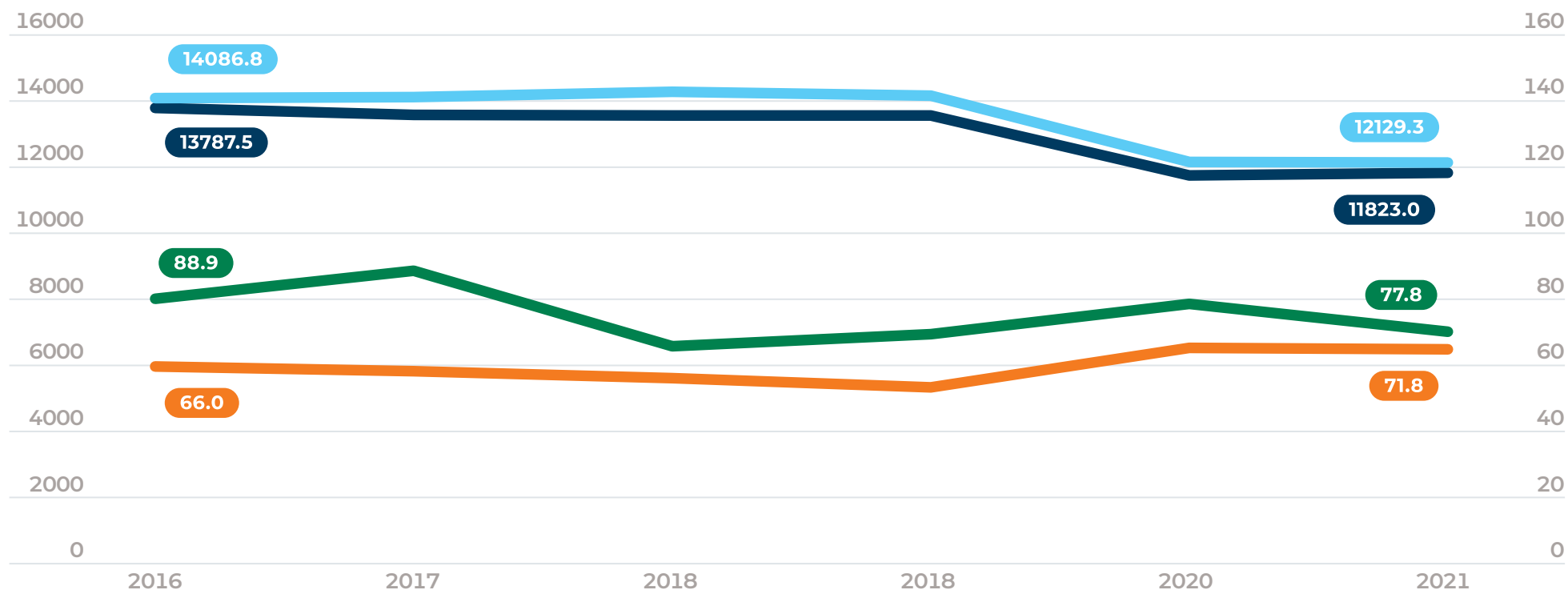
VIGASTUSJUHUD JA -SURMAD

- Ida-Virumaal on Eesti keskmisega võrreldes kõrgem vigastussurmade arv 100 000 elaniku kohta.
- Sagedamini juhtus ebaselge tahtlusega ja sõidukiõnnetuse surmasid.
- Sagedamini jõudis ravile tahtlikult rünnatuid, teise imetaja (v.a. koer), roomaja või mittemürgise putuka tekitatud vigastusi.



Vigastusjuhud ja -surmad 100 000 elaniku kohta

- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastussurmad 100 000 elaniku kohta Ida-Virumaa
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Eestis
- Vigastusjuhte 100 000 elaniku kohta Ida-Virumaal (kokku)



20%

teised põhjused

1%

ebaselge tahtlus

4%

rünne

24%

tahtlik enesevigastus

5%

sõidukiõnnetus

15%

kukkumine

31%

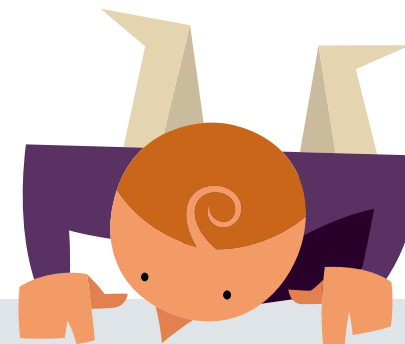
juhuslik mürgistus

104
surmaga lõppenud
vigastusjuhtumit

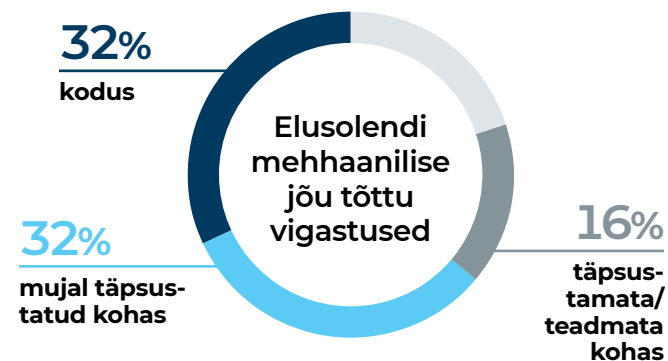
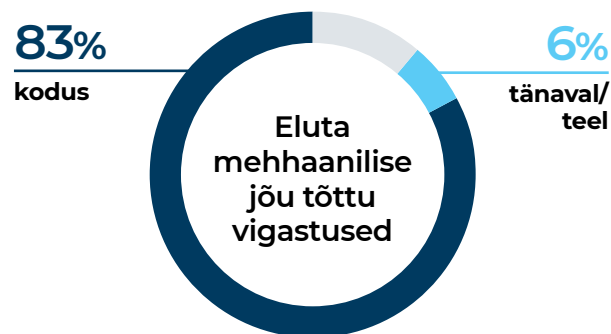
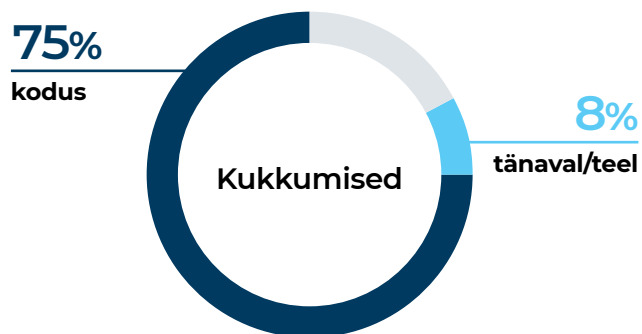


VIGASTUSED 0-2-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.



2,2% Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest



Peamised õnnetuste põhjused

Muu juhuslik kukkumine

69

19%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

52

15%

Löök vastu esemeid või nendega

52

15%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

42

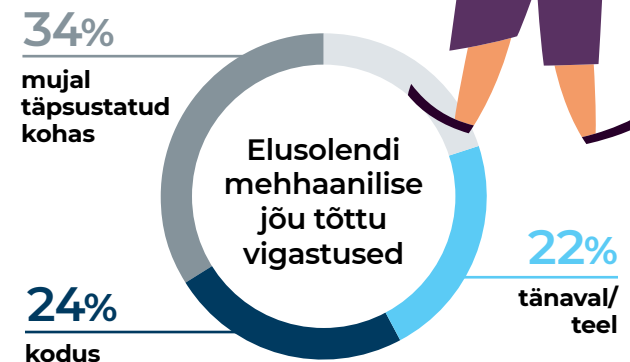
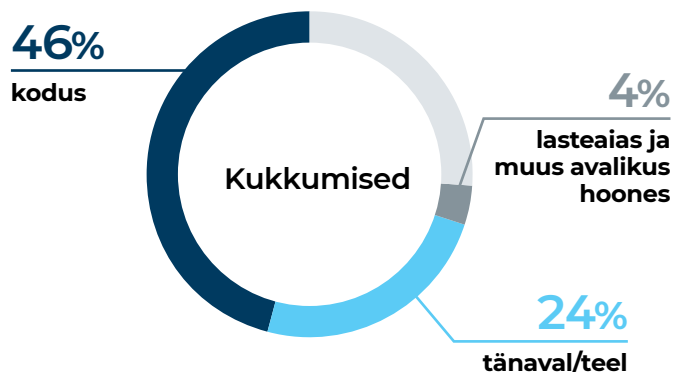
12%

VIGASTUSED 3-6-AASTASED

- Peamised vigastused on seotud kukkumistega.
- Sagedased on ka löögid vastu esemeid või esemetega ja kehasse naha või loomuliku kehaava kaudu sisenenud võõrkehade tõttu viga saamised.



3,6% Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest



Peamised õnnetuste põhjused

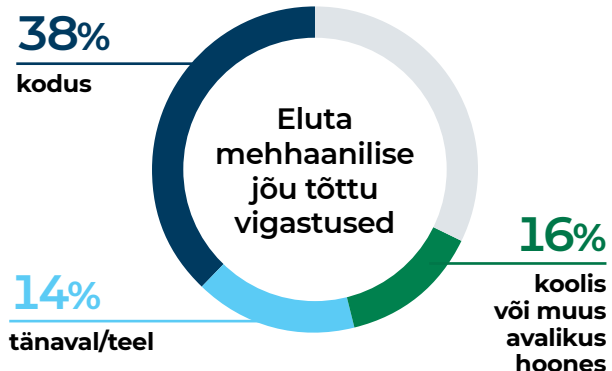
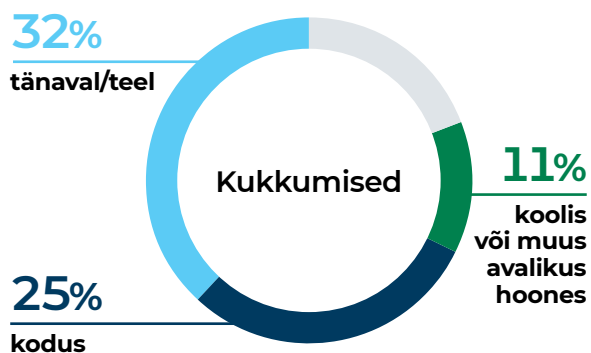
Muu juhuslik kukkumine	106	18%
Libisemine/komistamine samal tasapinnal	105	18%
Löök vastu esemeid või nendega	89	15%
Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	47	8%

VIGASTUSED 7-19-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

18,9%

Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest



Peamised õnnetuste põhjused

Löök vastu esemeid või nendega

624 21%

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

516 17%

Muu juhuslik kukkumine

462 15%

Kukkumine trepil(t), redelil(t) jms

177 6%

VIGASTUSED 20-29-AASTASED

- Peamised vigastused komistamise, libisemise või kukkumise tagajärjel.
- Sageli tuli ette ka ära löömist vastu esemeid või lööke esemetega.

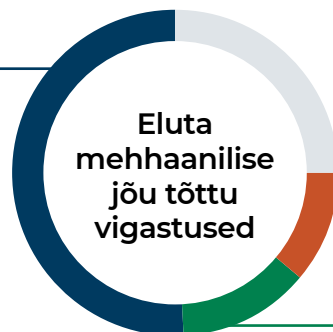
10,0% Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest

34%
kodus



26%
tänaval/teel

51%
kodus



13%
täpsustamata
või teadmata
kohas

27%
kodus



21%
tänaval/teel

15%
mujal täpsus-
tatud kohas

Peamised õnnetuste põhjused

Löök vastu esemeid või nendega

248 **15%**

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

213 **13%**

Muu juhuslik kukkumine

162 **10%**

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

140 **9%**



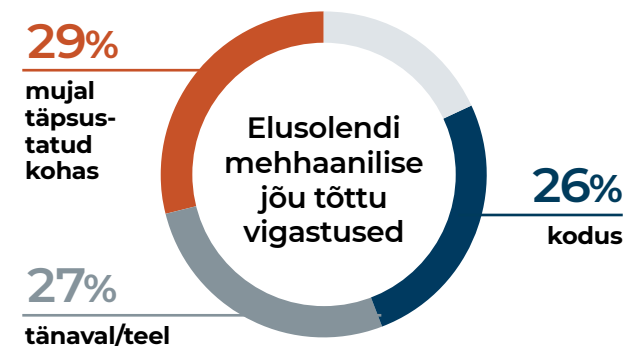
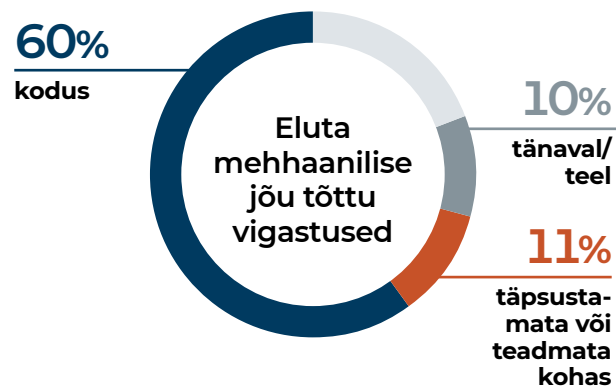
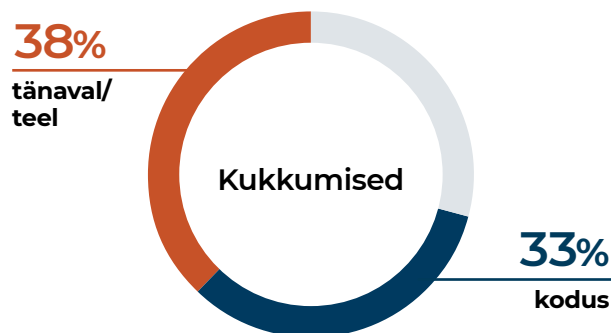
VIGASTUSED 30-64-AASTASED

- Sagedasemad vigastusjuhtumid seotud erinevat tüüpi kukkumistega – nii samal tasapinnal libisemise ja komistamisega kui kukkumist treppidelt, astmetelt või muudelt erineva kõrgusega pindadelt.



46,6%

Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest



Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

1308 17%

Muu juhuslik kukkumine

797 11%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

769 10%

Löök vastu esemeid või nendega

759 10%

VIGASTUSED 65-74-AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.

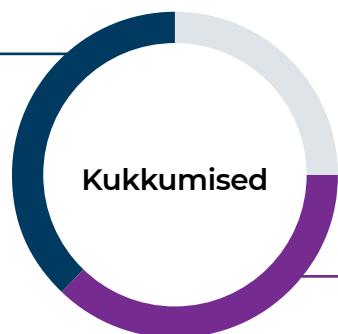


9,2%

Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest

38%

kodus



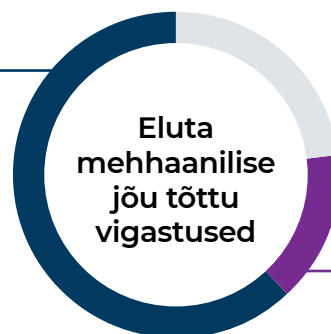
Kukkumised

37%

tänaval/teel

62%

kodus



Eluta
mehhaanilise
jõu tõttu
vigastused

15%

tänaval/teel

44%

mujal
täpsustatud
kohas



Elusolendi
mehhaanilise
jõu tõttu
vigastused

22%

tänaval/teel

21%

kodus

Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

443

27%

Muu juhuslik kukkumine

251

15%

Naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese

143

9%

Kukkumine jää või lume tõttu

126

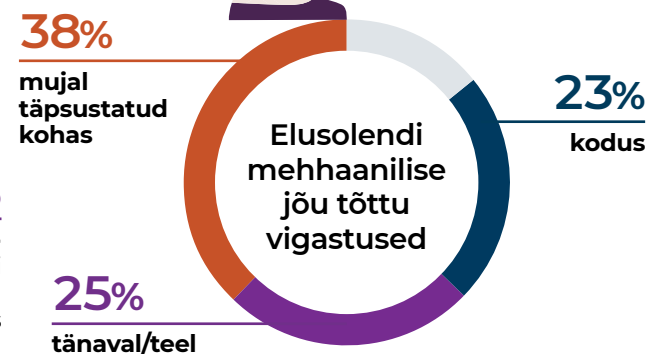
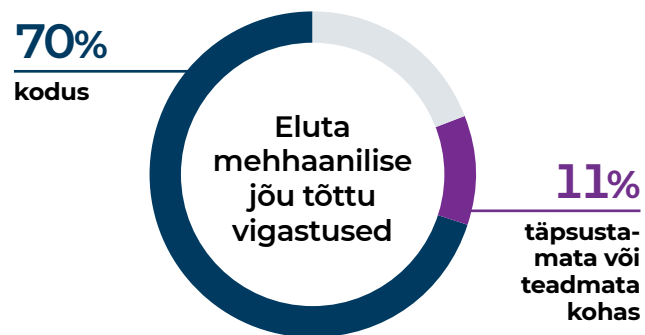
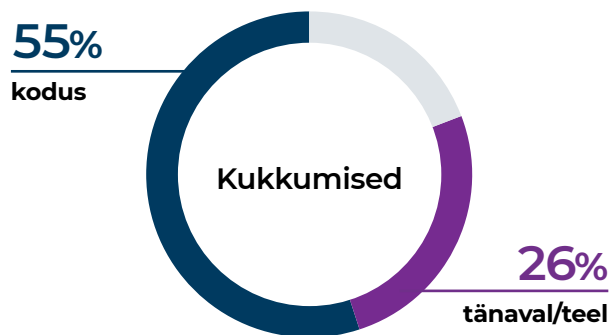
8%

VIGASTUSED 75+ -AASTASED

● Peamised vigastusjuhtumid on seotud kukkumisega.



9,2% Kõikidest Ida-Virumaa vigastusjuhtudest



Peamised õnnetuste põhjused

Libisemine/komistamine samal tasapinnal

503 37%

Muu juhuslik kukkumine

308 23%

Kukkumine jää või lume tõttu

85 6%

Löök vastu esemeid või nendega

70 5%

VIGASTUSTE KAITSE- JA RISKITEGURID

Vigastuste riskitegurid

- kõrge impulsiivsus
- madal enesejuhtimise oskus
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- kogematus tööriistade, aparaatide käsitlemisel
- stressisituatsioonid ja ülepingutused
- madal teadlikkus ohutusnõuetest või nende eiramine (tööriistad, masinad, seadmed)
- töötamine kõrgema riskiga tegevusaladel
- alkoholi ja teiste uimastite tarvitamine
- majanduslik toimetulek
- lapsevanema järelvalve puudumine
- lapsevanemate teadlikkuse ja hoiakute puudumine
- lapse või vanema tervislik seisund
- sotsiaalmajanduslik taust
- aastaag ja kellaag
- kõrgem vanus
- eelnenud kukkumised
- kroonilised haigused
- kõnnaku- ja tasakaaluprobleemid
- ravimite tarvitamine (nii konkreetsete ravimite toime kui ka ravimite hulgikasutus)
- keskkond



Vigastuste ennetusmeetmed

- teadlikkuse tõstmine
- hoiakute muutmine
- oskuste arendamine
- väliskeskonna ohutus ja turvalisus (teede, hoonete korrashoid; tööstus- või ehitusala, veekogude, ohtlike objektidele ligipääs jms)
- ohutud ja turvalist käitumist suunavad regulatsioonid (seadused, piirangud, maksud, ohutusnõuded toodetele ja teenustele jms)
- riskikäitumise vähendamine
- kontrollnimekirjad koduohutuse või tervisliku seisundi hindamiseks
- infomaterjalid
- tehnilised abivahendid (pliidi alarm, käsitoed, liikumisandur)
- vigastusriskide teadmine ja märkamine
- regulaarne toitumine ja liikumine
- vanemlike oskuste programmid
- ohutusalane juhendamine
- vigastuste oskuslik reageerimine ja ravi

VIGASTUSJUHUD JA –SURMAD IDA-VIRUMAAL – POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES

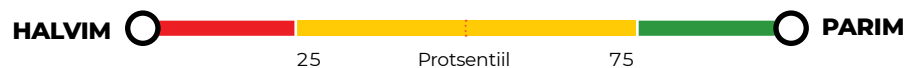
○ Piirkonna positsiooni Eesti keskmise suhtes näitab ring

NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
VIGASTUSJUHUD						
Ravitud tahtlik enesevigastus	107	80.0		205.5	133.6	35.1
Ravitud ründe tagajärg	441	329.7		341.9	213.8	128.1
Ravitud ebaselge/teadmata tahtlusega vigastus	392	293.1		473.2	292.7	213.2
Ravitud õnnetusjuhtum, sh ..	15099	11289.8		13182.0	11010.0	10284.1
LIIKLUS						
.. sõidukiõnnetuses vigastatud jalgrattur	258	192.9		401.8	275.4	192.9
.. teised sõidukiõnnetuses viga saanud	232	173.5		399.6	291.1	173.5
KUKKUMINE						
.. libisemine/komistamine samal tasapinnal	3140	2347.8		2903.8	2509.8	2062.0
.. kukkumine jää või lume tõttu	813	607.9		775.0	544.6	348.5
.. kukkumine trepil(t), redelil(t) jms	1046	782.1		1099.1	806.6	649.7
.. muu juhuslik kukkumine	2155	1611.3		1679.1	1253.0	819.0
MEHHAANILINE JÕUD						
.. löök vastu esemeid või nendega	1942	1452.1		1755.0	1347.3	924.3
.. naha/kehaava kaudu sisenenud võõrkeha, -ese	1277	954.8		1546.3	878.7	664.6
.. terav klaas, nuga, mõök, pistoda	509	380.6		526.5	358.1	323.0
.. purustus, kokkusurumine, suletus esemete sees/vahel	304	227.3		529.5	328.4	227.3
.. tööriista või seadmega kokkupuude	446	333.5		600.7	309.9	192.0
.. muu eluta mehhaanilise jõu toime	520	388.8		1023.1	439.2	334.9

LOE TÄPSEMAT INFOT ANDMETE KOHTA :
www.terviseinfo.ee/maakonnavigastused



NÄITAJA	ARV	SUHTARV 100 000 ELANIKU KOHTA	POSITSIOON EESTI KESKMISE SUHTES	EESTI HALVIM	EESTI KESKMINE	EESTI PARIM
ELUSOLENDI JÕUD						
.. teise isiku poolt löök, väänamine, hammustus jms	251	187.7		340.9	271.9	149.6
.. koerahammustus või -löök	145	108.4		194.7	117.4	82.2
.. teise imetaja, roomaja või mittemürgise putuka hammustus, löök või nõelamine	691	516.7		516.7	303.1	133.1
.. muu/täpsustamata elusolendi jõu toime	56	41.9		86.2	60.6	22.0
MUU PÕHJUS						
.. kokkupuude mürgise looma/taimega	70	52.3		315.9	101.4	52.3
.. ülepingutus, reisimine, puudusseisund	630	471.1		631.7	420.6	192.3
.. muu/täpsustamata teguri juhuslik toime	614	459.1		584.1	393.0	327.8
SURMA PÕHJUS						
Surm õnnetuse, mürgistuse, trauma tõttu, sh..	104	77.8		148.1	71.8	46.8
.. sõidukiõnnetus	5	3.7		12.4	5.4	0.0
.. kukumine	16	12.0		37.7	13.4	4.4
.. juhuslik mürgistus	32	23.9		32.4	14.4	0.0
.. tahtlik enesevigastus	25	18.7		37.3	14.0	1.7
.. rünne	4	3.0		7.1	2.0	0.0
.. ebaselge tahtlusega vigastus	1	0.7		11.6	3.1	0.0
.. muu õnnetus, mürgistus, trauma	21	15.7		50.3	19.6	11.7





Tervise
Arengu
Instituut

